

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

SAMVERKANSÖVNING 2018

SAMÖ 2018 – en övning i civilt försvar

SAMÖ 2018 har genomförts

Nu har seminarieövningen SAMÖ 2018 genomförts. SAMÖ 2018 har haft fokus på kunskapshöjning vad gäller området civilt försvar. SAMÖ 2018 genomfördes som en seminarieövning där drygt 500 övande vid fem olika tillfällen, genom samtal och diskussion, resonerade sig fram till svar på presenterade diskussionsfrågor.

Resultaten från övningen kommer att utgöra underlag i det samlade arbete som görs vad gäller civilt försvar och totalförsvar och kommer bland annat att vara ett centralt ingångsvärde till totalförsvarsövningen 2020 (TFÖ 2020).

Vid det första gemensamma övningstillfället deltog de centrala bevakningsansvariga myndigheter som finns upptagna i bilagan till krisberedskapsförordningen tillsammans med Försvarsmakten, Regeringskansliet, Riksdagsförvaltningen, Riksbanken, Lantmäteriet, SOS Alarm och Teracom. Vid de fyra andra tillfällena deltog länsstyrelserna tillsammans med ett urval av de centrala myndigheter som även har regional verksamhet: Polismyndigheten, Försvarsmakten, Säkerhetspolisen, Tullverket och Trafikverket. Även MSB, SOS Alarm och Regeringskansliet deltog vid dessa övningstillfällen.

Efter genomförd övning var uppfattningen hos majoriteten av deltagarna att det varit värdefullt och inspirerande att träffas och diskutera dessa frågor. Kunskapen och insikten hos deltagarna ökade inom flera områden.

Reflektioner

Diskussionerna under övningen rörde sig kring de aktörsgemensamma mål som beslutats för SAMÖ 2018. Dessa handlar om den samlade förmågan att hantera konsekvenserna av ett snabbt eskalerande säkerhetspolitiskt hot mot Sverige. Det säkerhetspolitiska hotet föranleder övande aktörer att agera snabbt och beslutsamt inom samverkan och ledning, för att åstadkomma aktörsgemensam inriktning och samordning. Detta gäller såväl med som utan beslut om höjd beredskap. Målen har handlat om kunskap och förståelse för regelverk, samlade lägesbilder, informationsdelning samt larm och uppstart under störda förhållanden.

Inom målet för **regelverk** har de övande:

- Byggt ytterligare kunskap om regelverk under höjd beredskap.
- Belyst tolkningar av regelverk utifrån de krav som dagens säkerhetspolitiska hot ställer.
- Inventerat verktyg och befogenheter för aktörer i händelse av säkerhetspolitiska hot och väpnat angrepp.
- Utvecklat förståelse av den enskilda aktörens uppgift under höjd beredskap och dess plats i ett sammanhang med andra aktörers förändrande uppgifter och mandat.

Inom målet för **samlade lägesbilder** har de övande:

- Diskuterat samlade lägesbilders syften och avsändare/mottagare i olika skeden av ett säkerhetspolitiskt hot mot Sverige.
- Genererat betydelsefulla insikter kring syfte och behov av aktörernas lägesrapportering i förhållande till det samlade lägesbildsarbetet.
- Byggt kunskap kring relevans och tillförlitlighet i lägesrapportering, inklusive förmåga att identifiera desinformation.

Inom målet för **informationsdelning** har de övande:

- Fått fördjupat förtroende för varandras förmåga att hantera skyddsvärd information.
- Belyst robusthet i planering och process för delning av information med höga krav på sekretess.
- Inventerat förmågan att dela information mellan aktörer samt informera allmänheten från alternativa ledningsplatser.
- Belyst enskilda aktörers uppgifter, ansvar och roller i ett nationellt sammanhang.

Inom området för **larm och uppstart** har de övande:

- Inventerat ordinarie och alternativa larmvägar.
- Diskuterat larminformation för snabb uppstart av krisorganisationer, anpassad till ett säkerhetspolitiskt sammanhang.
- Belyst enskilda aktörers uppgifter, ansvar och roller i ett nationellt sammanhang.
- Inventerat förutsättningar att snabbt uppnå effektiv samverkan och ledning i ett nationellt perspektiv.

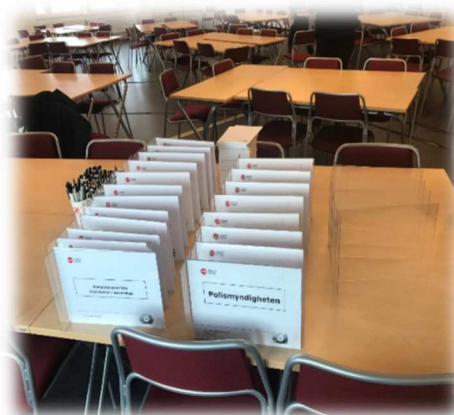

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

Innan de fem övningstillfällena genomfördes fick aktörerna möjlighet att förbereda sig på "hemmaplan" i en distribuerad seminarieövning. Ett antal diskussionsfrågor lades upp på MSB:s övningswebb, och på så sätt kunde drygt 700 övande från de 50 övande centrala och regionala aktörerna ta del av och arbeta med frågeställningarna inför övningen. De deltagande aktörerna tyckte att detta sätt att förbereda sig inför den gemensamma delen var värdefullt.

Figur 3 Dukning av övningsbord

Figur 4 Skyltar ska ställas ut så de övande hittar rätt bord

Utvärdering och erfarenhetshantering

Utvärderingsarbetet pågår för fullt just nu och en aktörsgemensam utvärderingsrapport väntas under hösten. Rapporten kommer att beröra styrkor och utvecklingsområden, och utifrån den tar respektive övad aktör fram åtgärdsplaner som sedan ska implementeras. Erfarenhetshanteringen och lärandet påbörjades redan under planeringsarbetet och fortsätter långt efter genomförandet av övningen. MSB ansvarar även för att inkludera de utvecklingsområden som identifieras i den nationella risk- och förmågebedömningen.

”De lärdomar och goda lösningar som framkommit under övningstillfällena kan spridas vidare i Krisberedskapssverige och implementeras redan nu”, uppmanar Sofie Ivarsson de övande aktörer som varit med i SAMÖ 2018. ”Det finns ett stort intresse och engagemang för dessa frågor”.

Som nämnts tidigare fortsätter övningsaktiviteterna inom civilt försvar och totalförsvar nu närmast genom TFÖ 2020.

Kontakt: samo2018@msb.se